

Πρεβεζάνικα Χρονικά

No 51-52 (2015)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 51-52 (2015)

Το εικονογραφικό πρόγραμμα του ναού της Κοιμήσεως Θεοτόκου στη Φιλιπιάδα και η μνημειακή ζωγραφική του 18ου αιώνα στην Πρέβεζα

Ηλίας Καραλής

doi: [10.12681/prch.28280](https://doi.org/10.12681/prch.28280)

Copyright © 2015, Ηλίας Καραλής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

To cite this article:

Καραλής Η. (2015). Το εικονογραφικό πρόγραμμα του ναού της Κοιμήσεως Θεοτόκου στη Φιλιπιάδα και η μνημειακή ζωγραφική του 18ου αιώνα στην Πρέβεζα. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (51-52), 13-38.
<https://doi.org/10.12681/prch.28280>

2015 51-52

Πρεβεζάνικα Χρονικά Περιοδική Έκδοση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πρέβεζας «Γυμνασιάρχης Χ. Κοντός»	Πρεβεζάνικα ΧΡΟΝΙΚΑ Περίοδος Β΄ – Έτος 32^ο – τεύχος 51-52 Πρέβεζα 2015
Έδρα Εθν. Αντιστάσεως 10 481 00 Πρέβεζα Τηλ./Fax: 26820-29889 dbprevezas@yahoo.gr Συντακτική Επιτροπή Ιωάννα Δούκα Ιωσήφ Ζιώγας Νίκος Δ. Καράμπελας Κοσμάς Κοψάρης Αθηνά Κωνσταντάκη Σπύρος Η. Λάμπρος Γεώργιος Ρήγιнос Σπύρος Σκλαβενίτης Εκτύπωση Γραφικές Τέχνες Παναγιώτης Σπ. Τσόκας Χρ. Κοντού 7 481 00 Πρέβεζα Τηλ.: 26820-22439 tsokasp@hotmail.com Κεντρική Διάθεση Δημοτική Βιβλιοθήκη Πρέβεζας Τιμή τεύχους € 15,00	Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α <i>Σημείωμα της Συντακτικής Επιτροπής</i> ..... 7 ΑΦΙΕΡΩΜΑ <i>Φιλάρετος Απ. Βιτάλης</i> ..... 9 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ π. Ηλίας Καραλής: <i>Το εικονογραφικό πρόγραμμα του ναού της Κοιμήσεως Θεοτόκου στη Φιλιπιάδα και η μνημειακή ζωγραφική του 18^{ου} αιώνα στην Πρέβεζα</i> ..... 13 ΙΣΤΟΡΙΑ Δημοσθένης Α. Δόνος: <i>Bembo ή Sanudo; Οι βενετικές επιχειρήσεις στον Αμβρακικό κόλπο κατά το 1500 (μ.ν.) και η ιστοριογραφική τους περιπέτεια</i> ..... 39 Γιώργος Ι. Μουστάκης: <i>Η ίδρυση της Πρέβεζας και επιδρομές στην ευρύτερη περιοχή</i> ..... 95 Emmanuelle Rujeau: <i>How to take a Fortress? The Wrong and the Right Way: Preveza 1538 and 1605</i> ..... 119 Νίκος Δ. Καράμπελας: <i>Η οχύρωση του εξωτερικού περιβόλου του κάστρου του αγίου Αντρέα της Πρέβεζας και τα εντειχισμένα σε αυτή λίθινα ανάγλυφα</i> ..... 135 Νικόλαος Α. Αναστασόπουλος: <i>Η απελευθέρωση της Πρέβεζας το 1912. Όψεις, καταγραφή και μαρτυρίες μέσα από το περιοδικό «Πρεβεζάνικα Χρονικά»</i> ..... 179 Chris Goss: <i>Επίθεση στην ιταλική βάση υδροπλάνων της Πρέβεζας από βρετανικά αεροπλάνα τύπου Bristol Beaufighter</i> ..... 191 Δημήτρης Κατηνιώτης: <i>Το αποσιωπημένο χρονικό ενός ναυαγίου στην Πρέβεζα. Ναρκαλιευτικό Πηνηϊός, 24-10-1945</i> 205

Α μ.	: <i>I</i> ò ð μ -	
	μ ð ì ð ñ <i>I</i> ð	223
	.....	
μ :	μ -	233
	.....	
· μ · :	μ · μ	243
	· μ	.....
	.....	
	: <i>O</i> ò ì ò ì ò	261
<i>H</i>	.....	
· :		285
	μ	.....
	.....	
· :	μ ,	299
	.....	
· :	μ ...	305
	.....	
μ :	μ μ μ	331
	μ 1950	.....
	.....	
	μ :	1937-1944
	.....	353
	.....	
· :		375
	.....	
μ :	μ . .	387
	.....	
· :		395
	.....	
	:	
	.....	
	von der Schulenburg	427

	: μ μ μ	437
	. : μ . μ	445
	.....	465
μ	.....	468
	. .....	471
	.....	473
	. .....	474
	.....	475
	. : , -	
	μ	477

« . »

9:00 – 14:00
9:00 – 14:00 & 18:00 – 20:30
9:00 – 14:00
μ 9:00 – 14:00 & 18:00 – 20:30
9:00 – 14:00 & 18:00 – 20:30

: 10, 481 00
./Fax: 26820-29889 • email: dbprevezas@yahoo.gr
: http: //83.235.178.160

Saint Athanasios est différent et même caractérisé de haut niveau esthétique. Il est certain que le programme de S. Athanasios a été exécuté par le peintre Alexio, issu de la ville d'Arta et très connu à Préveza.

ΣΟΛ

- . & .., 1993, ,
 .., 1989, ,
 .., 2011, μ -
- (1797), (μ)
 .., 1969, Some Representations of Byzantine Cantors,
 2, 233-238
 .., 2005, « »
 ,
 .., 2003, μ μ . -
 μ ,
 .., 2004, ,
 .., 1996, μ , ,
 .., 2004, μ , . : ,
 ,
 .., 1996-1997, μ . -
 (4 . - 15
 .), 19, 167-200 -
 .., 2010, -
 18 : & . -
 (μ.), . μ μ
 2009), , 345-365 (16-20 μ μ
 - .., 2008, ,
 .., 2008, μ .
 - μ μ μ μ
 ,
 .., 2001, -
 . μ μ μ
 18 μ 19 ..,
 .., 1978, μ μ

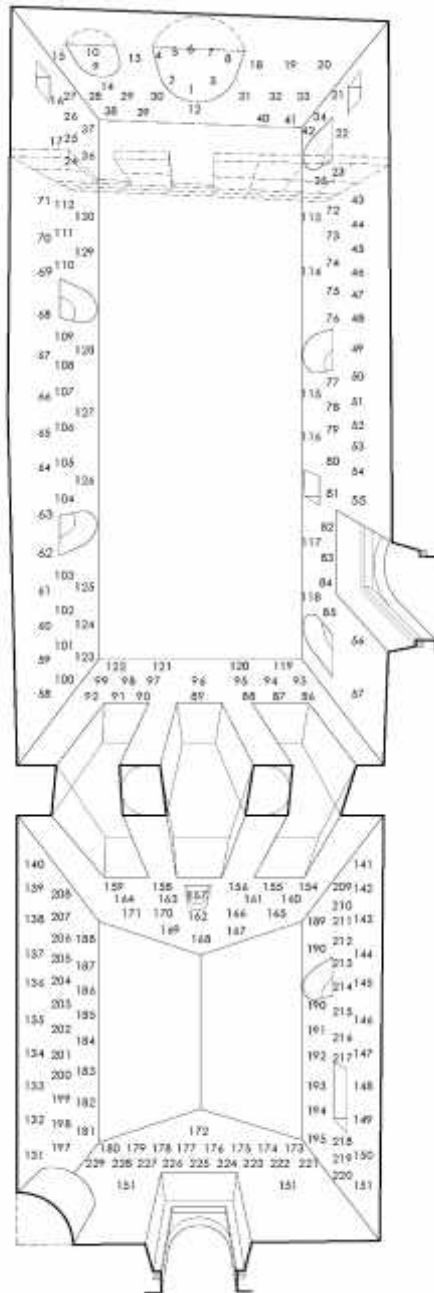
2, 185-236
 .., 1979, μ μ

3-4, 21-129
 ( ), 2004,
 , ,
 .., 2013, , : . &
 (μ.), μ 7,
 , 109-120
 .., 2013, -
 , . & M. STORK (μ.), : . . -
 μ μ « , 28 & 29 2012,
 - , 221-262
 .., 2001, μμ μ μ -
 (843-1204),
 .., 2010, μ
 (1700-1886), : . - & . -
 (μ.), μ μ
 2009), , 367-393
 .., 1936, μ
 μ 2, 172-179
 .., 2002, 17 -
 ,
 .., 2000,
 - .., 1909, . μ
 ,
 .., 2003,
 , : . & . (μ.),
 (1926-1996). μ , , 527-563
 . (μ.), 2015,
 . & .., 2008,
 μ -
 ,
 .., 2002, μ ,
 .., 2002, μ μ μ -
 8, 301-331

- ., 2003, (1752-1783),
 ., 2013, μ ,
 ., 1997, ,
 ., 1983, μ 26, 211-237
 ,
 ., 1986, .
 ,
 ., 1987, μ (1450-1830), I,
 . & ., 1997, μ
 (1450-1830), ,
 ., 2015,
 . μ μ μ μ
 μ 17 .
 ., 2013, μ (–), 5, 334-352

- BABUIN A., 2009, (1204-1453), ( )
 DUFRENNE S., 1968, Images du décor de la prothèse, *Revue des Études Byzantines* 26, 297-310
 DUFRENNE S., 1970, *Les programmes iconographiques des églises byzantines de Mistra*, Paris
 ELBERN V., 1995, Liturgische Geräte, *Reallexikon zur byzantinischen Kunst* 5, 721-741
 GROTOWSKI P.Ł., 2010, *Arms and Armour of the Warrior Saints. Tradition and Innovation in Byzantine Iconography (843-1261)*, Leiden – Boston
 GROZDANOV C., 1980, *Ohridsko zidno zlikarstvo XIV*, Beograd
 KOUKIARIS S., 2010, The Depiction of the vision of Saint Peter of Alexandria in the Sanctuary of Byzantine Churches, *Zograf* 35, 63-71
 MORAN K., 1986, *Singers in Late Byzantine and Slavonic painting*, Leiden
 TRIANTAPHYLLOPULOS D.D., 1985, *Die nachbyzantinische Wandmalerei auf Kerkyra und den anderen Ionischen Inseln*, München
 TRYPANIS C.A., 1968, *Fourteen Early Byzantine Cantica*, Wien
 WALTER C., 1997, The Apotropaic Function of the victorious cross, *Revue des Études Byzantines* 55, 193-220
 WOODFIN W. ., 2012, *The Embodied Icon. Liturgical Vestments and Sacramental Power in Byzantium*, Oxford – New York

1: (μ , μ &)

1.			40.			86.
2.			41.			87.
3.			42.	μ	-	88.
4.						89.
5.			43.			90.
6.			44.		μ	91.
7.		μ	45.			
8.			46.			92.
9.			47.	μμ	μ	93.
10.			48.	μ		-
11.		μ μ	49.	μ		94.
12.			50.	μ		95.
13.			51.			96. μ -
14.	μ		52-57.		μμ	
15.				μ		97. μ
16.	μ	-	58.			98.
			59.			99.
17.			60.			100.
18.			61.			101.
19.			62.			102.
20.			63.			103.
21.		-	64.			104.
			65.	,	,	105.
22.						106.
23.			66.		-	107.
24.		μμ μ				108.
25.			67.			109. μμ
	μ		68.			110.
26.			69.	μ		111.
27.			70.	μ		112. -
28.			71.	&		
29.			72.	μ		113.
30.		-	73.			114.
			74.			115. μ
31.		-	75.	μμ	μ	116.
			76.			117.
32.			77.			118.
33.			78.			119.
34.		μ	79.			
35.	μμ	μ	80.			120.
36.	(	)	81.	μ		121.
37.	(		82.			122.
	)		83.			123. μ μ
38.		μ	84-85.		μμ	124.
39.						125. μ

126.		160.	μ , ,	191.
127.	μ			192.
128.		161.	, ,	193.
129.				194.
130.		162.	μ	195.
131.				196.
132.		163.	, ,	197.
133.				198.
134.		164.	μ , -	199.
135.			μ ,	200.
136.		165.		201.
137.		166.		202.
138.		167.		203.
139.	μ	168.		204.
140.		169.		205. μ
141.		170.	-	206.
142.				207.
143.	μ	171.		208.
144.				209.
145.		172.		210.
146.				211.
147.		173.		212.
148.		174.		213. μ
149.		175.		214.
150.		176.		215.
151.		177.		216.
152.	μ	-	178.	217.
	μ		179.	218.
153.		-	180.	219.
			181.	220.
154.	μ		182.	221.
155.		μ	183.	222.
156.		μ	184.	223. μ
			185.	224.
157.			186.	225.
			187.	226.
158.			188.	227.
159.			189.	228.
			190.	229.

1: , μ . μ

2: , μ .

3: , μ .

4: , μ .

5: , μ
μ

6: ,
(2010, 363, . 21)

7: (, 2010, 360, . 16)

8: (, μ , <http://archive.ert.gr/7589/>)

9: , & 2008, 233, .24)